

Serrat posa punt i final a sis dècades de concerts

El cantautor es retira dels escenaris amb un recital antològic i emotiu | La darrera cançó és 'Una guitarra', el tema amb el que va iniciar la seva carrera

F. Juan Miguel Morales

Joan Manuel Serrat va anunciar el 2 de desembre del 2021 l'inici d'una darrera gira, *El vicio de cantar 1965-2022*, amb la que el cantautor va anunciar la seva retirada dels escenaris. El primer concert va tenir lloc al Beacon Theatre de Nova York el passat 27 d'abril, i el darrer ha tingut lloc avui al Palau Sant Jordi de Barcelona, el 23 de desembre del 2022, en un recinte que l'ha vist actuar per tercera vegada aquesta mateixa setmana. Barcelona, Cap i Casal.

El Noi del Poble Sec ha volgut, als 78 anys, posar un punt i final a una carrera en directe que va començar l'any 1965, coincidint amb la publicació de l'EP *Canta les seves cançons (I)* (Edigsa), amb la seminal "Una guitarra". Cinquanta-set anys després, **Serrat** s'ha fet acompanyar d'una sòlida formació de directe amb els imprescindibles **Josep Mas ?Kitflus'** i **Ricard Miralles** als teclats i piano respectivament, **David Palau** a la guitarra, **Rai Ferrer** al contrabaix, **Úrsula Amargós** a la viola, **Vicente Climent** a la bateria i **José Miguel Sagaste** als vents i acordió.

Pocs mesos després que **Rosalía** omplís durant dos dies el mateix recinte, **Serrat** li ha cedit el títol d'artista català més internacional. No és el darrer dels companys de generació que seguia al peu del canó; encara segueixen en actiu i en plena forma **Quico Pi de la Serra** i **Maria del Mar Bonet**, i com a compositor, **Rafael Subirachs**. Els darrers adéus més mediàtics van ser els de **Lluís Llach**, que es va retirar el 2007 a Verges -tot i haver actuat puntualment just fa un any i també al Palau Sant Jordi-, i el de **Raimon**, que es va acomiadar el 28 de maig del 2017 al

Palau de la Música Catalana

Temps d'*Una, Grande y Libre* cantava la cançó amb què **Serrat** va començar el darrer dels concerts: "Temps era temps". Un cant nostàlgic, com bona part de l'obra del 'Nano', impregnada de la idealització d'una època i d'una ciutat -Barcelona, que tan bé van saber retratar les novel·les de Marsé. Cants a la memòria del Barça de Basora, César, Kubala, Moreno i Manchón, avui sepultada pel relat dels clubs-estats i els diners tacats de sorra i sang dels estats del Golf Pèrsic.

Foto: Juan Miguel Morales

'Bona nit senyores, senyors i gent imparcial... Roda el món i torna al Born. Com va dir Tarradellas: ja soc aquí!' va ser la benvinguda del cantautor, declarant sentiments contradictoris del seu acomiadament 'per voluntat pròpia', amb el desig que el concert d'avui fos una festa i no un cant a la nostàlgia. Una voluntat que es contradeia amb el to de la següent cançó, la melancòlica "Cançó de bressol".

La màgia dels parcs i les atraccions a duro va aparèixer a "El carrusel del Furo", una de les cançons de *...Para piel de manzana* (Ariola, 1975) que **Serrat** va escriure dedicada al seu avi Manuel Teresa 'El Furo', que mai va arribar a conèixer i que no era firaire sinó secretari de l'ajuntament del seu poble. "Pueblo blanco", de l'icònic *Mediterráneo* (Zafiro, 1971) sobre l'oblit i la decadència d'un poble ('*Colgado de un barranco / duerme mi pueblo blanco / bajo un cielo que, a fuerza / de no ver nunca el mar, / se olvidó de llorar*').

"Seria fantàstic", una cançó sobre desitjos no satisfets va emocionar un públic que a continuació va aplaudir el *riff* de piano que iniciava "Me'n vaig a peu", on el cantautor va agafar per primera vegada la guitarra. La cançó més ovacionada de la nit, fins aleshores.

La veu de **Serrat** feia patir una mica durant els parlaments, però recuperava la normalitat i el seu

característic *tremolo* a cançons com la més jazzística "No hago otra cosa que pensar en ti", on va aprofitar per presentar la banda. El concert va continuar amb "Algo personal", un dels temes més populars de *Cada loco con su tema* (Ariola, 1983); i amb la reivindicació ecologista de "Pare", escrita ja fa 50 anys, i que encara pren sentit amb la crisi ocasionada pel canvi climàtic. En aquest punt les grades del Palau Sant Jordi es van il·luminar amb la llum dels mòbils del públic assistent. L'emoció va seguir amb "Cançó de matinada", un dels emblemes més sòlids no només de la seva discografia sinó de tota la Nova Cançó.

El repertori dels darrers concerts a Barcelona han presentat un perfecte equilibri bilíngüe. Això li ha permès al públic escoltar per darrera vegada diversos dels seus clàssics en català -a Madrid per exemple, només va cantar "Paraules d'amor" i "Pare"-; però no van entrar "Lucía", "Señora", "Tu nombre me sabe a yerba" o "Romance de Curro el Palmo", entre d'altres.

L'emotiva "Las nanas de la cebolla", la cançó escrita per **Alberto Cortez** sobre un poema de Miguel Hernández va obrir el díptic dedicat a l'escriptor valencià, seguit per la simbòlica i ovacionada "Para la libertad".

Foto: Juan Miguel Morales

'El meu carrer és fosc i tort, / té gust de port i nom de poeta' va cantar **Serrat** tot recordant la seva infantesa a carrer Poeta Cabanyes, al barceloní barri del Poble Sec que tant ha evocat a les seves cançons, per seguir amb la més recent "Barcelona i jo", del preolímpic *Material sensible* (Ariola, 1989): 'la que compta per dansar, la que se'm gira d'esquena i la que em dona la mà'. La balada "Es caprichoso el azar" va permetre la col·laboració a la veu de la violista **Úrsula Amargós**, reproduint els versos que a l'enregistrament original va interpretar la cantant israeliana **Noa**.

"Hoy puede ser un gran día" va declarar **Serrat**, però el públic que omplia el Sant Jordi tenia molt assumit que sí, que ja ho era. L'emoció compartida era massa gran davant la certesa d'escoltar per

darrer cop cançons d'alt contingut emocional com la següent "La tieta", un dels retrats de la soledat fets cançó més tristos que existeixen.

I un altre dels moments més esperats, "Mediterráneo" un cant d'amor a la mar Mediterrània, seguit de "Plany al mar" el lament que inicialment només era ecològic, però que ara pren també un sentit solidari perquè el mar 'avui és un sarcòfag', per dir-ho en les seves pròpies paraules.

La musicació de "Cantares" va permetre al públic cantar els versos d'Antonio Machado a una sola veu, i alçar-se de les cadires en el moment de comunió més potent de tota la nit fins aquell moment. La cançó va posar punt i final a un recital, amb un **Serrat** visiblement emocionat i abraçat a **Ricard Miralles**. Els versos de Machado va ressonar en un concert on no hi van tenir cabuda cançons d'altres poetes com Joan Salvat-Papasseit o Mario Benedetti, a qui el Noi del Poble Sec va dedicar discos monogràfics com el preciós *Res no és mesquí* (Edigsa, 1977) o *El sur también existe* (Ariola, 1985).

Sense possibilitat de sortir de l'escenari, **Serrat** va agafar la guitarra tot esperant que 'és bo que les coses que acabin, ho facin bé'. El cantautor va agrair els anys d'ofici i de coneixement i va animar als assistents a cantar una emotiva i col·lectiva "Paraules d'amor", una cançó que ja pertany al públic. I sense solució de continuïtat, el retaule social d'una festa major "Fiesta" va posar punt i final al darrer dels concerts de **Joan Manuel Serrat**. Quan semblava que tot havia acabat, el músic va apropar un tamboret al mig de l'escenari, va agafar una guitarra per fer un agraïment molt especial a la seva família i a tres persones: **Salvador Escamilla, Quico Sabaté i Joan Ollé**. Era el moment de la seva darrera cançó a un escenari. Calia triar molt bé i va encertar de ple. "Una guitarra", la cançó de més èxit del seu primer EP va tancar allò que ell mateix havia obert 57 anys enrere. El públic la va seguir amb un silenci respectuós i una gran emoció continguda que va esclatar de nou en acabar el tema. La gent tenia ganes de més cançons, però el final havia estat rodó.

Un recital antològic que va resumir de manera brillant la carrera en directe del cantautor. Ha promès no tornar a actuar en directe, però no ha tancat la porta a nous enregistraments discogràfics o col·laboracions.